

Društvo
Radi
pišemo
z roko

Radi pišemo z roko

Časopis Društva Radi pišemo z roko | Številka 11, december, 2023

IZ VSEBINE

UVODNIK

Sejem bil je živ

NOVICE

*Vodstvo Društva se predstavlja
39. Slovenski knjižni sejem 2023*

AKTUALNO

*Priprave na Teden pisanja z roko 2024 so v teku
Poslanica Ministra pred Tednom pisanja z roko 2024
Ambasadorji Tedna pisanja z roko 2024
Grafološki slovar*

INTERVJU

*Kreativne stvari si vse zapišem (najprej) z roko.
Intervju z Izo Login*

ZANIMIVOSTI

*Izvajanje Urice pisanja z roko v Domu
starejših občanov Ljubljana -Šiška
Katera država ima najnižji odstotek levičarjev
16 koristi pisanja z roko
Najraje imam.....zimo*

NAŠI PODPORNIKI

Sabina Kalan in Romana Martinjak

NAŠI ČLANI

OŠ Branik

SEJEM BIL JE ŽIV!

V zadnjem tednu sem tako na 39. Slovenskem knjižnem sejmu kot na waldorfskem božičnem semnju srečala mnoge ljudi, ki jih v digitalni dobi še vedno zanimajo pisana beseda in srečevanja. Na naši stojnici na knjižnem sejmu so se ustavljali ljudje, ki so se iskreno razveselili, da obstajamo in da ohranjamo pisanje z roko. Ki so se nam iz srca zahvalili, da to počnemo. Mnogi izmed njih so (bili) učitelji.

Ko sem pred leti v Delu brala članek o društvu Radi pišemo z roko, mi je poskočilo srce. Jaz tudi rada pišem z roko! Vzela sem najljubši nalivnik (imam jih celo zbirko) v roke, napisala Marijani Jazbec pismo in se včlanila v Društvo.

V osnovni šoli so nam pred desetletji ocenjevali tako delo kot obliko, se spomnite? Za obliko sem redko dobila petico. Ob branju knjige Oh, ta naša babica sem se odločila, da pisavo spremenim. Naletela sem na to poved: »Včasih se mi je zdela imenitna zaradi skrbno izpisanih črk, ki se v gostih vrstah gnetejo na štirih straneh pa opletajo s širokimi zankami gejev pa jejev, da se spodnje z ostrimi teji zabadajo vanje, kakor da bi jim hotele izpustiti sapo.« Ali pa tole: »še njena pisava je dobrodušna, črke so okrogle pa trebušaste kakor baročni angelčki.« O svoji lastni pisavi sem začela razmišljati in sem jo spremenila. Učiteljica je ob branju spisa ni mogla prepoznati, bila je navdušena.

Ko sem študirala, sem vedno zapiske prepisala, jih zgostila, uredila, barvno označila in jih tako lažje shranila v spominske predale svojih možganov. Imela sem sošolko, ki je imela fotografski spomin, veliko sem se naučila ob opazovanju njenega skeniranja učbenikov in zapiskov.

Kot profesorica razrednega pouka pišem z roko vsak dan. Na tablo, otrokom v zvezke, v svoje priprave, ko sestavljam delovne liste, ko pišem pesmi, če se le da, tudi opisna spričevala. Pa vse opomnike, sezname načrtov in obveznosti, novoletne in rojstnodnevne čestitke, razglednice, (vse redkeje sicer) tudi pisma. Imela sem dva dopisovalca, ki sta mi pisala ljubzenska pisma. Prvo pismo sem dobila v tretjem razredu, iz Vukovarja. Ostala je močna povezanost, zgrajena iz zapisanih besed. Ko je bil moj sedanji mož na služenju vojaškega roka, sem vsak dan napisala in vsak dan dobila pismo. Vsa imam shranjena – kot ozimnico. Neprecenljivo! Upam, da tudi mladi zaljubljenici še kdaj svojim ljubim napišejo kaj na roko. Spodbujajmo jih k temu!

Rada sem ambasadorica pisanja z roko!

Nadja Lazar

Odgovorna urednica

Mag. Marijana Jazbec

Avtorji člankov

Irena Butoln, Urša Krišelj Grubar,
Marijana Jazbec, Nadja Lazar,
Maja Pahor, Vesna Škrebliin,
Ljiljana Vojnovič

Časopis Društva Radi pišemo
z roko izhaja dva krat letno.
Prejmejo ga člani Društva.

Lektorica

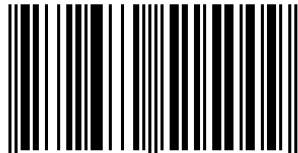
Gaja Červ

Društvo Radi pišemo z roko
Stegne 23 a 1000 Ljubljana

Telefon: 041 528 601

info@pisemozroko.si
www.pisemozroko.si

ISSN 2670-515X

9 772670 515009

VODSTVO DRUŠTVA SE PREDSTAVLJA.

*Nadja Lazar, predsednica in vodja
Tedna pisanja z roko 2024*

Rok Lipnik, podpredsednik

Danijela Marolt, vodja kaligrafske sekcije

Tatjana Petrič, tajnica

Sabina Kalan, vodja grafološke sekcije

*Aleksandra Kosec, vodja uric pisanja
z roko za starejše*

*Marijana Jazbec, urednica časopisa in častna
članica Društva*

BESEDA BESEDI – SPODBUJAMO BRANJE IN OHRANJAMO KULTURO PISANJA

Slovenski knjižni sejem (SKS) je eden izmed najpomembnejših knjižno-kulturnih dogodkov v Sloveniji, ki združuje ljubitelje knjig, avtorje, založnike, knjigotržce ter vse tiste, ki cenijo moč besede in literature. Potekal je od 21. do 26. novembra na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Slogan 39. Knjižnega sejma je BESEDA BESEDI, ponuja izkušnjo, doživetje in vzdušje. Privabil veliko obiskovalcev in ponudil pestro izbiro knjig in bogat program. Osrednji cilj sejma je promocija slovenske literature in spodbujanje branja.

Koliko nas je navdušenih nad branjem, knjigami, zgodbami, znanjem in pisanjem?

Sodeč po številu obiskovalcev – VELIKO.

A naša stojnica je bila nekaj posebnega, poudarjala je tisto osnovno dejanje, ki vodi v nastanek knjige: najprej je treba vsebino napisati in zapisati, kakorkoli.

Ja, pisanje z roko, s pisalom v roki imamo ponotranjeno vsi.

To so nama s posebnim pogledom, ki je zastal na mizi s pisali, na našem info panoju, na pozdravnih karticah, voščilnicah, tudi na poštnem nabiralniku.

Tista hitra zaznava mimoidočim privabila presenečenje, nato nasmeh pa kimanje z glavo v potrditev, kimanje s strinjanjem. Pogovor, ki je sledil, je bila popolna podpora. Še posebno šolnikov.

Nekatere mimoidoče je spodbudilo vzeti v roke svinčnik ali barvico in nekaj napisati. Kar tako – svoje ime ali tudi napisati čudovita sporočila društvu v podporo. Tudi nekaj otroško duhovitih, odkritih: »Rad pišem, ker moram!« je šolar le zapisal. Shranjenih je nešteto listov društvenega pisemskega papirja z izrazi podpore pisanju z roko.

Še bolj zavzeti, tisti mali obiskovalci, ki so kljub pomoči delfinčkov komaj držali svinčnik v roki, so na društvene kartice napisali pozdrave dedku, prijatelju. Tudi samo risbice so šle naslovniku. Dodali smo poštno znamko in prsti so porinili kartico v poštni nabiralnik.

Šolarji so z nekoliko bolj večjo pisavo in z velikim veseljem poslali pozdrave s Knjižnega sejma tajništvu šole ali sošolcu.

Tudi starejši obiskovalci so s tekočo pisavo, nekateri s tresočo se roko, dokazali naslovniku, pa tudi sebi, da še zmorejo. Navajamo samo pisne utrinke, a spodbudnega pogovora je bilo veliko.

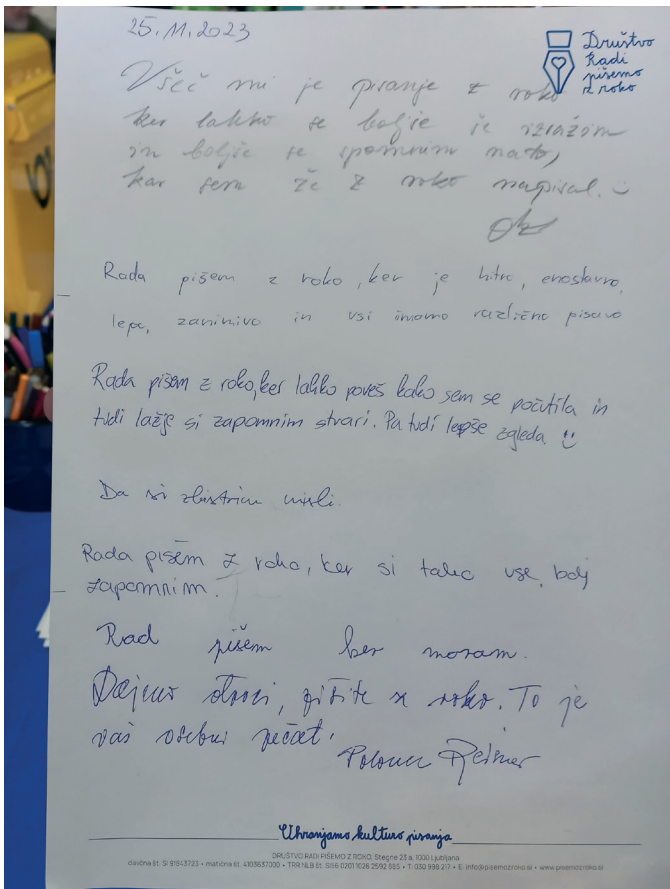

Za naše Društvo je to priložnost, da predstavimo svoje dejavnosti:

- **TEDEN PISANJA Z ROKO** – bo potekal od 22. do 26. 1.2024, prijavljenih je 320 ustanov, pisalo bo okrog 60.000 ljudi. Tema: Zapis o nas
- **GRAFOLOŠKA SEKCIJA** – tudi spletni tečaj
- **KALIGRAFSKA SEKCIJA** – lepopisje
- **URICE PISANJA ZA STAREJŠE** – izvajamo jih v 22 domovih za starejše in ponujamo svoje izdelke, kot so:
- **GRAFOLOŠKI SLOVAR OSEBNOSTNIH LASTNOSTI** – vpogled v 80 prepoznanih lastnosti piscev ter, kako se kažejo v pisavah.
- **ANALIZA PISAVE Z MALO ZABAVE** – vodič za hitro in preprosto analizo pisave, raziskovanje povezav med pisavo in osebnostjo.
- **PRIPOMOČKI ZA PRAVILNO DRŽO PISALA** (delfinčki) – odličen pripomoček, s katerim se bodo otroci naučili pravilno držati svinčnik in se navdušili nad pisanjem.
- **NOVOLETNE VOŠČILNICE** – različni motivi, ki jih je narisala naša članica Ema Dolinar Lovšin.

Pisanje z roko je v nas, le način moramo poiskati, da pisalo ostane in postane naš vsakdanji sopotnik.

Veseli nas, da smo del skupnega vrhunskega kulturnega dogodka, kjer pisane besede združujejo, porajajo in navdihujejo.

Naše društvo Radi pišemo z roko je tu, da opomni. Na letošnjem že 39. Slovenskem knjižnem sejmu nam je to uspelo.

p. s.: Raziskave so pokazale korelacijo med poimenovanjem črk in tekočim pisanjem črk ter razmerje med tekočim poimenovanjem črk in uspešnim razvojem branja. Obstaja močna povezava med roko in nevronske vezji v možganih – ko se učenci naučijo bolje pisati ključne značilnosti črk, se jih naučijo tudi bolj tekoče prepoznati. To prepoznavanje črk vodi k večji tekočnosti pisanja črk, kar vodi k večjemu splošnemu razvoju branja. (<https://www.edutopia.org/article/how-teach-handwriting-and-why-it-matters>).

Vesna Škreblin in Ljiljana Vojnovič

Vesna Škreblin *Ljiljana Vojnovič*

PRIPRAVE NA TEDEN PISANJA Z ROKO 2024 SO V TEKU

Še slab mesec nas loči od Tedna pisanja z roko 2024. Prijavljenih je skoraj 60.000 udeležencev iz 329 osnovnih, srednjih šol in drugih ustanov.

Organizacijski odbor Tedna pisanja z roko 2024 se je sestel že dvakrat. Sestavljamo ga:

Nadja Lazar, predsednica Društva

Rok Lipnik, podpredsednik Društva

Marijana Jazbec, častna članica Društva

Aleksandra Kosec, vodja Uric pisanja z roko

Urška Macura, učiteljica na OŠ J. Moškriča, Ljubljana in

Maja Pahor, svetovalna delavka na OŠ Branik

Skupaj smo zasnovali in razvili temo letošnjega Tedna ter to predstavili v tretjem sporočilu koordinatorjem prijavljenih ustanov.

Za koordinatorje Tedna 2024 bomo letos prvič organizirali strokovno srečanje, na katerem bomo predstavili vsa področja delovanja našega Društva (Teden, Urice pisanja z roko za starejše, kaligrafsko in grafološka sekcijo), sledilo bo predavanje dr. Blaža Koritnika o delovanju možganov in o pomenu pisanja z roko z nevrološkega vidika, srečanje pa bomo po odmoru zaključili s predstavo Zdrava pamet Nika Škrleca. Na predstavo se lahko vnaprej pripravite tudi tako, da poiščete kakšno zagamano slovensko poštno številko. Nik trdi, da zna na pamet vse in med predstavo ga lahko v živo preizkusite. Pred predstavo in po njej si boste lahko ogledali tudi interaktivno razstavo o delovanju možganov.

Za prostovoljce/vodje Uric pisanja z roko in za individualne in kolektivne člane Društva je strokovno srečanje za eno osebo brezplačno, za nečlane Društva pa udeležba stane 25 €. Po prejemu prijave vam bomo poslali račun.

Prijave sprejemamo do zasedbe prostih mest.

<https://www.pisemozroko.si/strokovno-srecanje-2024/>

Za organizacijski odbor Tedna 2024 zapisala

Nadja Lazar, predsednica

Nadja Lazar

AMBASADORJI TEDNA PISANJA Z ROKO 2024

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO
IN IZOBRAŽEVANJE

Zavod
Republike
Slovenije
za solstvo

Teden pisanja z roko 2024 od 22. do 26. januarja

NIK ŠKRLEC

IZA SIA LOGIN

Dr. BLAŽ KORITNIK

Obžujem pisanje z roko in to počinem
analogno in digitalno, ves čas! ☺

ZELO RAD PIŠEM TUDI Z PRVO ROKO...
ali pa ...

≠ OBE MA NAENKRAT!

Z roko @lojz,

Ob tej priložnosti bi s nameni, podobne en uporabi
nehalet in en se bolj uporabi trik. Morala bi jo je
še poravnati in uporabljati v tako lahko pri tej
uporabi je naše besede.

Še večji je dovoljen in ni lepše sany, ko smo se
otroci, kot se razvijati bolj hano po polica.
ko bomo mladi, potem je večje kotredol. Zolke
sveti kaže, ko razstavimo nekaj in kako hano. To
znanje nekaj potrebovali. Če tega ne znamo, to lahko
uporabimo ustreljivo.

Trik, ki pri meni deluje že mnogo let, pa je, da če
se želim kakšno težko ali pomno narediti na pamet,
tako polistim učitelj tako, da ga s pisalom pogriza
na papir.

Želim vam ne dobro. In az dop.

Naši možgani zmože največje reši. Pisanje je
gotovo ena taktična sposobnost. Je uporabna
prekajanje misli v motorični program, ki vodi
da nastanejo črke, besede in stiki. Ta
procesnost miselnih procesov s gibanjem je
za možgane izredno pomemben. Pisanje
z roko tako spodbuja in krepi tudi druge
neizmerna funkcije, kot so spomin, učenje
in kreativnost. Priljubimo torej na dva boje
delovanje naših možganov. Pismo z roko!

**POSLANICA MINISTRA ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE
REPUBLIKE SLOVENIJE DARJA FELDE**

 REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Teden pisanja
z roko 2024
od 22. do 26. januarja

Čalivno pero se ne more primerjati s tipkovnico. Pisanje z roko je več od pisanja z računalnikom. Je spetnost, ki izbojtuje našo mnenje in listni naše misli. Pisanje z roko utrjuje edinstvene poti v možganih. Tipkovnica ne pozna rokopisa, ki je edinstven vzorec posameznika in nudi nedoučeno možnosti za kreativno pisanje. Bistvo s perom, naj bende, napisane z roko, seže najgloblje do dna.

Darja Felde

KAJ NAM RAZKRIVA PISAVA?

Grafologija je psevdoznanost, ki analizira in preučuje človeško pisavo v povezavi s psihološkimi značilnostmi posameznikov.

Z analizo številnih pisav so grafologi opazili korelacije med stilom pisanja in posameznimi karakteristikami pisave ter nekaterimi osebnostnimi lastnostmi.

V Grafološkem slovarju so povezne določene osebnostne lastnosti s pisalnimi potezami, ki to lastnost izražajo. Izpostavljene so največkrat prepoznavne poteze, 80 osebnostnih lastnosti je opisanih in ponazorjenih z vzorci.

Slovar je dober pripomoček za karierne svetovalce, socialne delavce, pedagoge, andragoge, psihologe in druge.

S slovarjem boste pridobili vpogled v najpogostejše prepoznane lastnosti piscev ter kako se kažejo v pisavah.

Urednici: Sabina Kalan in Romana Martinjak

Naročilo lahko oddate na

e- naslov: info@pisemozroko,
preko SMS, tel. 041538 797, Tatjana.

Rada pišem z roko. Rada pišem s roko
Rada pišem s roko Rada pišem s roko
Rada pišem z roko. Rada pišem s roko
Rada pišem s roko Rada pišem s roko
Rada pišem z roko. Rada pišem z roko.
Rada pišem s roko Rada pišem s roko
GRAFOLŠKI SLOVAR
OSEBNOSTNIH LASTNOSTI
Rada pišem z roko Rada pišem s roko
Rada pišem s roko Rada pišem z roko Rada pišem s roko
Rada pišem s roko Rada pišem s roko
Rada pišem s roko Rada pišem z roko.
Rada pišem s roko Rada pišem s roko
Rada pišem z roko. Rada pišem s roko

19. INTROVERTIRANOST

Opis lastnosti: Introvertiranost je osebnostna lastnost tistih, ki so bolj zadržani, tihi in samostojni. Praviloma jim veliko pomeni čas, ki ga preživijo sami. Takrat so tudi bolj produktivni, izogibajo se pretirano stresnim socialnim situacijam.

Pokazatelj: Levi naklon pisave, leve tendence, arkade;

Vzorec:

Delam z rokami, z
zato da dobim bravo.
idealna vrsta dreve, ki
morda kulturno življenjski
sigurno materialno obto
človeku, kot drevo, on

20. INTUITIVNOST

Opis lastnosti: Intuicija je praktična veščina, ki pomaga pri pomembnih, pa tudi pri vsakodnevnih življenjskih odločitvah, ko se odločamo na podlagi »šestega čuta«.

Pokazatelj: Poenostavljena nepovezana pisava, bela površina.

Vzorec:

bolj usci in!
I je od tod!
se spet lohi

Pogovor z Izo Login, ustanoviteljico fundacije LLove, menedžerko, ljubiteljico umetnosti in veganske hrane

KREATIVNE STVARI SI VSE ZAPIŠEM (najprej) Z ROKO

Vse pomembne stvari si najprej zapišem z roko

Kaj bi delala, če ti ne bi bilo več treba delati, so jo nekoč nekje vprašali. Odgovorila je: »Slikala bi in klavir bi igrala.« Lahko bi počela samo to, ampak seveda počne še toliko drugih stvari, ki pa si jih, še preden ideje postanejo resničnost, zapiše z roko. Najraje z navadnim svinčnikom. Najbolj ji teče na plaži. Tisti njeni, tam blizu njene ljubke hišice, kjer ima vse, kar potrebuje. Tudi Iza Login težko zbeži pred obveznostmi, ki nam jih vsem nalaga življenje, vendar je našla svoj ključ, kako ostati stabilna v vsej tej intenzivnosti. Tudi v tem, da ključne stvari, s katerimi odpira nova vrata idejam, zapiše z roko.

Ste kot šolarica pisali svoj skrivni dnevnik?

Do 5. razreda osnovne šole sem morala vsak dan pisati dnevnik, ker je bil moj oče prepričan, da bom zaradi tega znala dobro pisati. V tiste dnevnike pa sem potem pisala z mislijo, da bo on bral, tako da zato nisem bila čisto iskrena. Mislim, da žal nisva dosegla, kar si je oče želel, ampak celo obratno. Od tistega časa namreč dnevnikov ne pišem več, ker je v meni ostal občutek, da jih bo nekdo za mano bral.

Kako naj svoje otroke, vajene tipkanja po tipkovnicah, gledanja v najrazličnejše ekrane (razen, če imajo res vztrajne, disciplinirane ter dovolj uporniške, ozaveščene in modre starše in učitelje) prepričamo, da bodo spet vzljubili pisanje. Njihove rokice in roke so vse bolj okorne?

Včasih smo se učili tako, da smo si delali izpiske, zdaj jih tipkajo. Dokazano je, da gre dvakrat bolj v glavo, če si napišemo z roko. Naj poskusijo, na en in na drugi način. Če bodo sami videli in na svoji koži preverili razliko, je to lahko dober način, da začnejo spet pisati z roko. Motivacija za šolarje je gotovo, da, če bodo pisali z roko, si bodo bolj zapomnili. Tudi pri pouku je dobro, da vztrajajo in čim več pišejo z roko. V svetu že umikajo tablice, ker je vse več znanstvenih dokazov, da niso najboljše za razvoj možganov. Ampak, kako boš pubertetnika, ki je najbolj pameten, prepričal o tem? Takrat je že prepozno.

V otroštvu ste igrali klavir, ga za dolgo zapustili in se kasneje spet vrnili k tipkam. Bi lahko primerjali klavirske tipke s tipkovnico?

Rada imam klavir, ampak za tisto pravo izpiljenost, občutenje tipk na kak poseben način imam žal premalo časa. Pa ne gre toliko za čas kot za moj način življenja. Veliko potujem in klavirja ne morem imeti s sabo, kot imam lahko na primer čopič. Če bi lahko, bi večkrat tipke na tipkovnici zamenjala za klavirske, to je res. Nekoč

so me vprašali, kaj bi delala, če mi ne bi bilo več treba »delati«. Tedaj sem rekla, da bi slikala in igrala klavir. Ampak kljub vsemu življenje teče tako, da tega časa še vedno ni.

Veliko potujete. Srečujete najrazličnejše ljudi, se zdi, da zna biti to tudi zelo utrujajoče. Kako vzdržujete ravnovesje? Decembrski čas zna biti še posebej zahteven. Imate kakšen dober nasvet za nas.

Teoretično to obvladam »v nulo«. (Smeh.)

Energija med ljudmi, ki teče, ima več vrat. Bolj kot si na ta vrata pozoren, bolje se vzpostavi dobro ravnotežje. Recimo, da ta vrata nosijo imena zrak, hrana, voda, dihanje, spanje, psihične potrebe. Na vse moramo biti pozorni. Prav tako naše vloge. Nista pomembna samo delo in služba, ampak vse vloge; in to spet v nekem ravnotežju. Od teh vlog so nam nekatere dane, kot so meni na primer vloge mame, hčerke in sestre. Druge, kot so slikarka, menedžerka, prijateljica, pa so vloge, ki si jih izberem. Bistveno pa je, da vsem tem vlogam dam dovolj pozornosti, ker sicer se zgodi prav obratno do ravnotežja.

Kdaj in kje se počutite najbolj izpolnjeno, najbolj polno, najboljše v svoji koži?

Ko sem skupaj s tistimi ljudmi, ki jih imam rada.

V Sloveniji je zadnje čase trend, da številni pišejo knjige, najraje o svojem življenju. Velike želje in pričakovanja se največkrat porušijo v prah, kako pa je z vašo knjigo Iza in samorog?

Prodaja se na Amazonu. Poleg slovenske, imamo še srbsko in angleško verzijo. Ne morem reči ravno, da gre za neko svetovno uspešnico, saj dobro vemo, kako zelo težko je uspjeti s knjigo na svetovnem trgu, ima pa zelo dobre odzive bralcev in je mnogim v inspiracijo tako na poslovni kot tudi na osebni poti. In to je bil tudi naš cilj.

Kje ste na svoji poti, do kam se vam zdi, da ste prispeli?

Vedno bolj se mi zdi, da sem še vedno na začetku. Kot pravijo, da ko postaneš star in moder, se zaveš, kako zelo malo veš. Vesela sem, da je tako. Sama pravim, da je življenje na Zemlji samo ena šola za življenja potem. Pravijo, da je Zemlja edini planet v vesolju, kjer čutimo, kar čutimo. In ker čutimo, lahko občudujemo lepoto narave, lepoto umetnosti, ljubezen in hkrati ob vsem tem tudi žalost in trpljenje. Se mi zdi, da je spoznanje, da je vse v ravnovesju in da je toliko lepega, kot je tudi grdega, toliko svetlega, kot je temnega, lahko v olajšanje. In da enega brez drugega ni. In še nekaj je, ko nam ni prijetno, ko nas je strah, ko smo jezni, žalostni, zavistni ..., ne odganjamo teh

strani te pa ni (vsaj za veliko ljudi), če nisi online. Kako tu ustvariti primerno ravnotežje? Odločitev za en ali drugi svet skorajda ni več mogoča, če je človek družbeno bitje. In če je, je ta (od)ločitev zelo mnoge boleča.

Moja izkušnja je taka: skoraj tri leta že skoraj nisem več na socialnih omrežjih. Zadnji post sem objavila pred dvema letoma. Ne gledam, ne berem. Edino, kar občasno spremljam

na Instagramu, so objave, vezane na vegansko hrano in umetnost. In potem se je zgodilo, da sem bila lani na dopustu in sem en večer vseeno odprla Facebook. Kakšno uro sem gledala poste; ko sem zaključila, sem bila tako izžeta in utrujena, celo žalostna, da nisem imela prav nič od večera in sem šla lahko samo še spat. Od takrat Facebooka nisem odpirala. Je pa po drugi stani res, da obstaja tudi pozitivna stran socialnih omrežjih. Pripravna so za marketing, da ljudem poveš, kaj delaš. Toda večina ljudi v objavah kaže sliko tega, kar bi si želeli biti, pa to niso. Objavljajo olepšano življenje, tisti, ki to gledajo, mladi morda sploh, pa vzamejo to za resnico, kar slabo vpliva na njihovo počutje, ker sami v svojih glavah ne morejo dosegati teh trendov. In to vpliva ne samo na razpoloženje, ampak tudi na duševno zdravje. To se mi pa ne zdi dobro. Moj test lansko leto na dopustu je

pokazal prav to. Bila sem žalostna in utrujena.

Kaj lahko storimo kot posamezniki? Kaj je vas naučilo življenje?

Bom svet rešila? Ne bom ga. Vsak se po svoje odloči. Ima pravico. Sama sem prišla do tega, da že dolgo ne želim več »laufat« kot hrček v kolesu, zato da bom sama sebi dokazala, da sem pridna in vredna. Želim pa delati stvari z veliko občutka, notranjega kompasa in vesti in se pri tem naslanjati na intuicijo. In intuicija mi pravi tudi to, da si bom ideje še naprej zapisovala z roko in jih potem poslala v svet.

Urša Krišelj Grubar

Urša Krišelj Grubar

občutkov stran od sebe, ker se podvojijo, ampak gremo vanje in tako se stopijo, da jih lažje spustimo. Morda se nam zdi, da ponavljamo ene in iste napake. Morda jih res, ampak se pri tem brusimo z vedno bolj finim brusnim papirjem. Postajamo vse bolj fino brušen diamant.

Boste o tem napisali knjigo, morda na roko?

Mislím, da še ne. (Smeh.)

Kaj pa noveletne voščilnice?

Novoletnih voščilnic je morda malo preveč, ideja je pa dobra. Z roko pa napišem rojstnodnevne voščilnice svojim najbližjim.

Ali verjamete, da manj se človek pojavlja na omrežjih, večja je njegova izpolnjenost, tudi notranja moč? Po drugi

IZVAJANJE URIC PISANJA Z ROKO V DOMU STAREJŠIH OBČANOV LJUBLJANA-ŠIŠKA

Sem nova izvajalka Uric pišemo z roko, ne pa nova v prostovoljstvu. Po upokojitvi in koncu zelo uspešne poslovne kariere sem obstala na nekem razpotju, kaj početi v nadaljevanju. Otroci so odrasli in zapustili gnezdo, časa je bilo naenkrat preveč. Najprej sem začela kot prostovoljka na Unicefu z izvajanjem uric za otroke po šolah in vrtcih, nato pa še v DCA za starejše s poučevanjem tujega jezika. Kmalu sem ugotovila, da me te ure napolnjujejo in z veseljem to počnem že 8 let. Unicef sem vmes opustila, ker imajo dovolj mladih prostovoljcev.

Kaj pa Urice pišemo z roko?

Mislím, da je to le še logično nadaljevanje mojega dela. A, da se ne bo zdelo, da samo delam, ne, imam še mnogo drugih interesov. Nekaj časa sem zelo rada plesala, rada berem in še najraje potujem. Tuji kraji in navade me vedno prevzamejo. Pa gledališče, opera, balet in glasba – vse to je moja hrana. Predvsem pa živim skladno z motom *carpe diem*.

Delo v DSO Lj-Šiška se prevzela od dveh izkušenih in uspešnih izvajalk Alenke in Eme.

Z določeno tesnobo sem se prvič odpravila v dom. Kaj me čaka? Me bodo stanovalke sprejele? Res da dve leti zaradi korone uric ni bilo in se je populacija tudi delno zamenjala, a vseeno. Strah je bil odveč, tiste, ki so prišle, so bile radovedne, kaj se bo dogajalo.

Prvič jih je prišlo 12. O kakšni stalni skupini najbrž težko govorimo, saj so to starejše dame in vedno je treba računati z nepredvidenimi dogodki, kar se je zgodilo že ta teden, ko so zaradi vnovične okuženosti odpovedali urice.

Prvič smo se malo spoznavale in pisanje je bilo kar težavno. Ne morem, ne vidim, nočem, so bili izgovori. A na koncu smo le uspele tudi kaj zapisati.

Drugič je bilo že bolje. Nekatere smo se že malo poznale in nove dame so se radovedno pridružile.

Urice so sestavljene tako, da udeleženkam ni dolgčas. Najprej si obvezno razgibamo roke in prste, vse zato, da potem lažje pišemo. Tudi tu so sicer ovire, a se vsaka potruži na svoj način.

Potem malo razgibamo možgane z iskanjem besed na določeno črko, vsaka jih mora zapisati vsaj 5. Vsakokrat izberemo 3 črke. Tem imamo na razpolago veliko, od letnega časa, praznikov, posebnih dogodkov.

Za konec leta upam, da naredimo še kak plakat z njihovimi zapisanimi željami, da jih pritegnem k delu, bomo videli!

Na vsako uro se skrbno pripravim in občasnó udeleženke tudi malo razvijam s kakšnim sladkim priboljškom, česar se zelo razveselijo.

Irena Butoln

A handwritten signature in red ink that reads "Butoln Irena". The signature is written in a cursive, flowing style.

KATERA DRŽAVA IMA NAJNIŽJI ODSOTOK LEVIČARJEV?

Poudarki

- Nova študija je proučevala levičarje na vzorcu 422.772 prostovoljcev iz 41 držav.
- Ni bilo razlik v prostorskih spretnostih med desničarji in levičarji.
- Bile so pomembne razlike v odstotku levičarjev med državami.

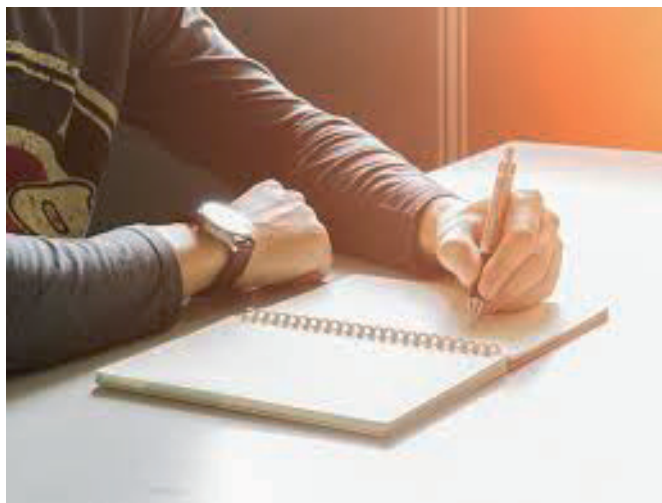
Koliko ljudi je levičarjev?

Po svetu je stvar glede levičarjev jasna: manj jih je kot desničarjev. Približno eden na deset je levičar. Točno število je bilo določeno v obsežni metaanalizi podatkov na več kot 2, 3 milijona ljudi. V tej analizi so ugotovili, da je na svetu 10,6 % ljudi levičarjev – različno po različnih geografskih regijah. To povprečje torej ne pomeni, da je 10,6 % levičarjev v vsaki državi na svetu. Nekatere države še vedno usposablja levičarje, da pišejo z desno roko namesto z levo.

Nova študija je zagotovila informacije glede levičarjev v 41 državah sveta.

Pravkar je izšla nova študija, ki je bila objavljena v znanstveni reviji 'Proceedings of the Royal Society B. Biological Sciences'. Študija zagotavlja pomemben vpogled v levičarje v 41 državah sveta (Fernandez-Velasco in kolegi, 2023). V obsežni študiji, v katero je bilo vključenih 422.772 udeležencev, so uporabljali aplikacijo – videoigro Sea Hero Quest. S pomočjo videoigre Sea Hero Quest se zbirajo podatki za znanstvene študije. Prostovoljci, ki želijo sodelovati, naložijo aplikacijo na pametne telefone in igrajo ter tako sodelujejo v raziskavi.

Osrednje vprašanje v študiji je bilo, ali levičarji in desničarji kažejo razlike v prostorskih spretnostih. To so testirali tako, da so igralci za nalogo morali upravljati čoln. Ugotovili so, da med levičarji in desničarji ni bilo razlik v prostorskih spretnostih. Torej levičarji niso povezani s kakršnokoli prednostjo ali slabostjo v prostorski spretnosti. Ob teh zaključkih raziskava ponuja tudi zanimive informacije glede distribucije levičarjev po svetu.

Katere države imajo največ levičarjev?

To so:

1. Nizozemska: 12,95 % levičarjev,
2. Združeni arabski emirati: 12,90 % levičarjev,
3. Izrael: 12,88 % levičarjev,
4. Puerto Rico: 12,30 % levičarjev,
5. Filipini: 12,21 % levičarjev.

ZDA imajo 10,9 % levičarjev. Glede na to, da živi v ZDA 331,9 milijona ljudi, je torej 36.177 000 popolnih levičarjev.

Katere države imajo najmanj levičarjev?

1. Kitajska: 2,64 % levičarjev,
2. Indonezija: 3,39 % levičarjev,
3. Vietnam: 4,26 % levičarjev,
4. Hong Kong: 4,85 % levičarjev,
5. Tajvan: 5,16 % levičarjev.

Torej je povprečje levičarjev na Kitajskem skoraj 4x manjše kot svetovno povprečje. Raziskovalci menijo, da je to lahko posledica dejstva, da je konformnosti na Kitajskem visoko na lestvici vrednot. Domnevajo, da je, glede na hitrost industrializacije na Kitajskem v zadnjih desetletjih, cenovno bolj učinkovito učiti otroke uporabljati isto roko, tj. desno roko, za pisanje v razredu. Zanimivo je, da je vseh pet držav z najnižjim deležem levičarjev iz Azije.

Sebastian Ocklenburg, Medical School Hamburg

Prevod: Marijana Jazbec

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Sebastian Ocklenburg'.

16 KORISTI PISANJA Z ROKO

<https://vanillapapers.net/2019/07/29/9-powerful-benefits-writing-by-hand/>

Dnevnik je imeniten prostor za izlivanje čustev. Še več koristi nam prinaša, če ga pišemo z roko.

Številni mladi imajo debele zvezke, v katere dan za dnem zapisujejo svoja pomembna doživetja. V preteklosti so jih mladi že opustili, češ da je to nekaj neresnega in nesmiselnega. V zadnjem času pa se dnevniki vračajo.

V času, ko je večina znanja dosegljiva na konicah naših prstov, je lahko pozabiti, koliko modrosti pride iz nas. In kako neprecenljivo je organizirati svoje misli in čustva, ne da bi delili z drugimi in rekli, 'poglej, kaj sem ustvaril'.

VRAČANJE K PAPIRJU

Vzemite majhen zvezek s spiralo in pišite, ne da bi varčevali s papirjem. Naj bo praktičen, poceni in dovolj težak, da se prilega naročju. Na eno stran papirja napišete seznam za v trgovino, na drugi pa pišete dnevnik. Prostora je dovolj za vse.

In vzemite ta zvezek na balkon ob jutranji kavi.

Ko začnete ponovno pisati z roko, boste presenečeni, kako tekoče se vam rojevajo misli in kako preprosto jih je umeščati na papir.

Toda kakšna je razlika med pisanjem z roko in tipkanjem na tipkovnico?

Ko pišemo z roko, se manj obremenjujemo z vsebino napisanega. Ker je pisanje z roko površno – črke variirajo po velikosti in naklonu – nas ne preganja občutek, da morajo biti misli, ki jih napišemo, oblikovane popolno.

Tisk na zaslonu računalnika deluje podobno kot časopis ali knjiga. Daje videz popolnosti in dokončnosti. V zvezku pa je stran taka zmešnjava, da še ena čačkasta vrstica ne more pokvariti vtisa ustvarjalne celote.

Veliko je koristi pisanja z roko, ki osmišljajo, zakaj je ročno pisanje dnevnika za mlade tako pomembno. Dnevniki so učinkovito orodje, ki izboljšuje življenja in prinaša uteho.

Predstavljamo koristi pisanja z roko

1. PISANJE Z ROKO POVEČUJE VAŠO KREATIVNOST

Pisanje z roko omogoča, da mislite 'out of the box'. Omogoča, da vaše misli svobodno zadihajo in se izražate drugače kot v vsakodnevni rutini. Zato lahko pridete do drugačnih pogledov

in zaključkov. Prisili vas, da upočasnite misli in aktivnosti. To je dokazano dejstvo. V študiji so otroci pisali esej z roko in s tipkovnico. Tisti, ki so pisali z roko, so ustvarili več idej.

2. PISANJE Z ROKO IZBOLJŠUJE SPOMIN

Običajno si stvari, ki jih napišemo z roko, bolje zapomnimo. Študenti, ki so delali svoje zapiske na predavanjih, so zapisano bolje priklicani v spomin. Prostorski odnosi med tem, kar je napisano, in premikanjem roke po listu pomagajo k boljšemu in dolgoročnejšemu ohranjanju napisanega v spominu.

Nedavne nevroznanstvene raziskave so odkrile posebno živčno pot, ki se aktivira le, ko z roko pišemo črke. In ta pot, ki se z vadbo poglobi, je povezana z našo splošno uspešnostjo pri učenju in pomnjenju.

Pisanje z roko zahteva določen postopek oblikovanja črk, ne le pritisk črke na tipkovnici. Študije so pokazale, da prav ta postopek izdelave, risanje črke, aktivira določena možganska področja, ki so odgovorna za delovni spomin.

Raziskave kažejo, da fizična dejavnost, kot je pisanje z roko, kompleksno uporablja živčevje in mišice, ti pa možganom pošiljajo prav tako kompleksne senzorične povratne informacije. Bolj kot je povratna informacija kompleksna, lažje naši možgani ohranijo spomine. Pisanje z roko daje našim možganom veliko več povratnih informacij kot tipkanje na tipkovnico.

3. PISANJE Z ROKO ZMANJŠUJE STRES, DEPRESIJO IN ANKSIOZNOST

Pisanje z roko upočasnjuje naše misli in povečuje umirjenost. Pisanje z roko povečuje aktivnost v delih možganov, podobno kot meditacija.

Veliko naših frustracij in žalosti prihaja od neizraženih in zmedenih misli, ki se pogosto ponovijo kot zanka v našem mišljenju.

Študija je pokazala, da ima pisanje o boleči izkušnji večjo terapevtsko moč kot tipkanje o tej izkušnji. Vodi k večjemu in bolj iskrenemu samorazkritju.

4. PISANJE Z ROKO IZBOLJŠUJE RAZUMEVANJE NAUČENEGA

Dijaki/študenti, ki delajo zapiske med predavanji z roko, si več zapomnijo od tistih, ki tipkajo. In čeprav je pisanje z

ZANIMIVOSTI

roko počasnejše, vas prisili, da filtrirate informacije in slišano zapišete s svojimi besedami. To pomaga pri razumevanju napisanega.

Pisanje vsega, kar slišiš, ni učinkovito. Tipkanje vsega, kar slišimo, je ubijalec usmerjene koncentracije. Raziskave so prav tako pokazale, da so v natipkanih zapiskih informacije procesirane bolj površno kot v zapiskih, pisanih z roko.

Tri študije so pokazale, da so študenti, ki delajo zapiske na prenosnik, slabše odgovarjali na konceptualna vprašanja. Druge študije pa, da študenti, ki tipkajo zapiske, kažejo manjšo strokovno razgledanost in težje sedijo ob nalogi v razredu.

Brskanje po internetu med predavanjem, četudi je le preverjanje določenega dejstva, je slabo za koncentracijo, ker sili študenta, da premešča svojo koncentracijo.

Ko delamo zapiske, tudi povzemamo slišano, spreminjamo besede, ki smo jih slišali od učitelja, ali naredimo kakšno sliko. To je veliko bolj učinkovito za učenje kot tipkanje vsega, kar smo slišali.

Ko zapiske tipkamo, pišemo iste fraze in besede, kot smo jih slišali, kar vodi k slabim miselnim rezultatom. Druge raziskave tudi kažejo, da je celo branje s papirja bolj učinkovito kot branje z ekrana.

In če se učite tujega jezika z neznano abecedo (npr. japonska ali arabska), študije kažejo, da se boste črke bolje učili, če jih boste napisali z roko.

Kako delati dobre zapiske?

- Naredite povzetek slišanege.
- Podčrtajte glavne misli.
- Narišite puščice, klicaje.
- Težke konceptualne stvari poenostavljeno zapišite s svojimi besedami.
- Vadite pisanje z roko. To izboljšuje pridobljeno strokovno znanje.

5. PISANJE Z ROKO IZBOLJŠUJE SPRETNOSTI ZA POSTAVLJANJE PRIORITET

Tipkanje zapiskov na prenosnik na sestavkih je preprosto. Ko pišemo zapisnik z roko, povzemamo misli in jih zapišemo z enostavnimi besedami. Lahko delamo nadredne in podredne odstavke, številke, podčrtujemo in tako ločimo bistveno od nebistvenega. Za označevanje prioritet se odločamo sproti in si jih tudi bolje zapomnimo.

6. PISANJE Z ROKO POVEČUJE VAŠO OSREDOTOČENOST

Pisanje z roko omogoča, da vidite vlak misli vse do njegovega konca. Pisanje pisanih črk izboljšuje koncentracijo. Pri pisanju z

roko se uporablja del možganov, ki deluje kot filter, da prepreči pisanje nepomembnega. Ko oblikujete črke na papirju, ste se sposobni bolje zbrati in možgani skrbno sprejmejo, kar je napisano.

7. ZARADI PISANJA Z ROKO STE BOLJŠI PISEC

Dobri pisci so pisali z roko, še preden so iznašli pisalni stroj. Hemingway, Kafka in drugi so vsa svoja dela napisali z roko. Pisali so tudi do 8 ur dnevno. Pisanje z roko je lahko naporno fizično delo. Ker je počasnejše od tipkanja, pazite, da ima vsaka beseda svoj smisel in mesto na papirju. Vidite zapis in urejenost napisanega.

Raziskovalci opozarjajo, da pisanje z roko ne le izboljšuje čitljivost in hitrost, ampak tudi kakovost napisanega.

Študija z univerze v Washingtonu je pokazala, da so z roko napisani eseji besedno bogatejši in bolj kompleksni kot tisti, ki so nastali s tipkanjem.

8. PISANJE Z ROKO OMOGOČA ZASEBNOST

V času, ko milijoni ljudi delijo svoja dnevna življenja in zelo nepomembne podrobnosti na družbenih omrežjih, deluje osvežujoče, če nekaj osebnih vtisov ne delimo z nikomer, ampak so namenjeni samo nam, piscem. Socialni mediji ne omogočajo ohranjanja skrivnosti, pisanje z roko pa.

9. PISANJE Z ROKO OMOGOČA GLOBLJE IN KRITIČNO MIŠLJENJE

Pisanje z roko je počasnejše, zato omogoča več razmišljanja o tem, kaj napišemo. Pomaga, da razširimo svoje misli in oblikujemo povezave med idejami. Pisanje z roko omogoča, da vidimo odnose med abstraktnimi koncepti in pomaga reševati kompleksne probleme, tudi upočasniti in bolj razdelati misli.

10. PISANJE Z ROKO UPOČASNUJE MENTALNO STARANJE

Vaši možgani, tako kot drugi deli telesa, oslabijo, ko jih ne uporabljamo v celoti. Redno pisanje z roko ohranja vaše mišljenje budno in omogoča, da ostajate radovedni.

Študija je pokazala, da branje knjig, pisanje pisem in ohranjanje mentalne aktivnosti, varuje možgane v starosti. Ko sebe mentalno izzivate, upočasnjujete kognitivni upad, pravijo raziskovalci.

Nekateri nevrologi priporočajo ljudem po 60. letu, ki želijo ohranjati ostro misel, kognitivne vaje.

11. PISANJE Z ROKO PREPREČUJE ODVRAČANJE POZORNOSTI

Računalniki in tablice s številnimi zavijki in obvestili so pravo igrišče za odvratanje pozornosti. Čeprav obstajajo programi, s katerimi je se omenjeno mogoče zapreti, skušnjava ostaja. Papirnati zvezek je območje brez motenj, kjer lahko za nekaj

ZANIMIVOSTI

časa pozabite na elektronsko pošto. Pisanje na papir vas odvrne od interneta in mnenj drugih ljudi, da se osredotočite nase.

12. PISANJE Z ROKO SE BORI Z DISLEKSIJO

Disleksijo povzroča nepovezanost med slušnimi in jezikovnimi središči v naših možganih. In pisanje z roko pomaga tem središčem, da se povežejo.

Učenci z disleksijo imajo težave pri branju, ker njihovi možgani neučinkovito povezujejo glas in kombinacijo črk, pravi specialist za učenje jezikov Marilyn Zecher. Učenje pisanih črk pomaga tem procesom dekodiranja, ker krepi koordinacijo roka-oko, fine motorične spretnosti in druge možganske in spominske funkcije.

Čeprav postaja pisanje s pisanimi črkami redko v javnem izobraževanju v ZDA, je še vedno pogosto terapija za dislektične osebe.

13. PISANJE Z ROKO STIMULIRA NAŠE MOŽGANE IN JIH POMAGA RAZVIJATI

Pisanje pisanih črk je pomembno za kognitivni razvoj, ker se s tem možgani urijo uporabljati različne dele mišljenja za različne funkcije. Otroci, ki se učijo pisati s pisano pisavo, uporabljajo fine motorične spretnosti in vizualne ter taktilne procesne zmožnosti, ki pomagajo njihovi kognitivni funkciji.

Ko so v šolskem programu ukinili učenje pisanja pisanih črk, so povzročili spor z učitelji, ki poznajo prednosti učenja pisanih črk.

Učenje pisanja pomaga otrokom usmeriti pozornost v pisani jezik. Dokazano je bilo, da so tisti, ki imajo dobre finomotorične pisalne spretnosti v vrtcu, kasneje uspešnejši v šoli.

Kakovost pisanja z roko je povezana z boljšimi pisalnimi in bralnimi spretnostmi. Pisanje z roko ustvarja boljšega bralca in izboljšuje črkovno prepoznavanje.

Pisanje z roko uporablja večji del vaših možganov in povezuje razmišljanje, gibanje in občutenje.

14. PISANJE Z ROKO IZBOLJŠUJE NAŠO 'ROKA-OČI' KOORDINACIJO

'Roka-oči' koordinacija je drugačna za vsako črko in povezavo med črkami, torej so gibanja v pisavi vedno različna. In to je bolj miselno zahtevnejše kot udarjanje posameznih tipk za vsako črko na tipkovnici.

Ko pišemo z roko, smo primorani pomisliti, kaj delamo. Če ne mislimo, je skoraj nemogoče oblikovati besedo na papir.

15. PISANJE Z ROKO IZBOLJŠUJE NAŠE SAMOIZRAŽANJE

Če vam je kdaj 'zmanjkalo' besed, potem veste, kakšna frustracija je to. Pisanje z roko pomaga, da se izognemo tej zadregi. Uči nas, kako zbuditi naše misli in jih ustrezno obravnavati.

Zakaj ne tipkati?

Pisanje z roko je počasnejše in omogoča čas za razmislek o izrazih. Morda se prvič niste dobro izrazili in boste to naslednjič popravili. Pisanje z roko je manj dokončno kot tipkanje na tipkovnico. Vedno lahko prečrtamo besede in jemljemo papir kot prostor za osnutek. Evolucija nastajanja besedila je v celoti pred nami.

Četudi je vaše področje manj kreativno in bolj analitično, so študije pokazale, da omogoča pisanje z roko boljše izražanje kompleksnih idej.

Če redno pišete z roko, imate zaupanje vase, v svoje samoizražanje. Lažje je govoriti o naših čustvih, če smo izurjeni v metodičnem pisanju.

Mnogo frustracij v življenju je posledica dejstva, da nas niso prav razumeli. Težko je, če ne moremo povedati, kar je narobe. Sami poskrbimo, da bomo to storili.

Več kot pišemo, bolje se poznamo. In tako znamo bolje izraziti svoje misli.

Pisanje z roko daje čas, da najdemo prave besede in to omogoča samoizražanje.

16. PISANJE Z ROKO NAREDI NAŠA SPOROČILA POSEBNA

Nihče ne hrani v posebnih škatlicah e-sporočil, pisma, napisana z roko, pa. Pisanje z roko je izvirno za vsako osebo in to dela sporočila, napisana z roko, tako osebna. Zato ni čudno, da je še vedno veliko sporočil – božičnih voščil, voščil za rojstni dan, poročnih vabil ... – napisanih z roko. Taka sporočila so cenjena, ker so bolj intimna in enkratna.

Prevod: Marijana Jazbec

NAJRAJE IMAM...

Najraje imam zimo. Zima je kot noč. Sanjamo in tkemo življenje za taksat, ko bo spet dan. Vsi mi je voj miru. Rada kupujem darila za tiste, ki so mi blizu. Rada ležim na hrbtu pod oknom in opazujem velike snežinke, ki drsijo proti meni. Rada odpiram ovojnice z željami, rada pa tudi pišem voščila. Rada pečem vafle in vabim prijatelje na večer s kartami. Za novembrske praznike rada odpotujem. Za ljudi na oni strani prižigam sveče pogosto in ne samo v teh dneh.

7.12.2023

Nadja Lusač

SABINA KALAN IN ROMANA MARTINJAK

Urednici Grafološkega slovarja osebnostih lastnosti, ki sta tudi ustanovni članici Društva Radi pišemo z roko, sta te dni v središču pozornosti navdušencev grafologije. Po več letih je namreč izšel Grafološki slovar osebnostnih lastnosti. V njem je 80 osebnostnih lastnosti, npr. optimizem, potrpežljivost ipd., pojasnjenih z vzorci pisav oz. pisalnih potez, ki kažejo določene osebnostne lastnosti. Intenzivnost in pogostnost določenih pisalnih znakov pomembno vplivata na izražanje določenih osebnostnih lastnosti.

Vpliv prvega učenja na pisavo je pomemben, a z leti ljudje razvijejo svojo pisavo. Niti dva človeka na svetu nimata enake. Pri grafološki analizi je pomembna pisava, in ne, kaj je napisano ter, ali je lepo napisano. Pisava ima univerzalne simbole in gibanje: črte, zanke, povezave, robove ipd., ki kažejo posamezne značilnosti osebnosti. Ljudje izražajo svoj značaj skozi pisavo; tisti s podobno pisavo imajo podobne značilnosti.

1. Zakaj in kako sta se začeli ukvarjati z grafologijo?

Sabina: Od nekdaj me je zanimala psihologija, osebnostne lastnosti posameznikov, razlika med njimi, kje in kako so razlike prepoznane ... Ko sem zaključila formalno izobraževanje, sem našla institucijo, ki je izvajala program za pridobitev znanj grafologa. Navdušili so me njihov program, predstavitev dela grafologa in možnosti uporabe grafološkega znanja v vsakdanjem življenju.

Romana: Svoje vseživljenjsko učenje in kariero sem vrsto let gradila na kadrovskem področju kot kadrovnica. Kot dopolnitev h kadrovske stroki sem se vključila v dvoletni program za grafologa in ga zaključila. Kajti pri izbiri zaposlenih kadroviki dajemo velik poudarek osebnostnim lastnostim, še posebno pri selekcijskih postopkih. Osebnost posameznika je za izbor enako pomembna kot znanje in izkušnje. Ker določene osebnostne lastnosti prepoznamo skozi pisavo, sem se začela v prostem času ukvarjati z grafologijo in z raziskovanjem pisave.

2. Delata na kadrovskem področju. Ali pri svojem delu na področju kadrovanja in zaposlovanja uporabljata grafološke analize kot psihodiagnostično sredstvo za ocenjevanje osebnosti?

Sabina: Grafološke analize so uporabno orodje za prepoznavanje kompetenc kandidata za določeno delovno mesto, vendar letih ne izvajam v ta namen. Danes se običajno tudi motivacijska pisma in življenjepisi ne pišejo več z roko, pa me vseeno vedno zamika vpogled v razne zabeležke kandidatov, sodelavcev ali drugih sogovornikov. Večkrat sem tudi bolj pozorna na podpise, ki sem jih v preteklosti kar spregledala.

Arton's lastnost
Osebnostno lastnost prepoznamo po
črtici na vrhu t. Le-ta je umesjena
naravnost tu je tu miša.

Roda imam grafologijo.
Sabina

Romana: Res je, več kot 33 let imam delovnih izkušenj s področja kadrovanja in zaposlovanja. Hitri pogled pisave osebe, ki je sodelovala v postopku selekcije iskalcev zaposlitve, in njen podpis sta mi bila pri izboru le dodatna pomoč oziroma »jeziček na tehnicu«, ki je odločil o izbiri kandidata. Podrobne grafološke analize se na poklicnem področju niso izvajale, ker so imele na kadrovskem področju prednost druge aktivnosti. Grafološke analize so nastajale le za prijatelje in znance kot pomoč pri spoznavanju osebnosti in za poklicno usmerjanje. Odkar sem leta 2019 prenehala s funkcijo kadrovika, svoje

Somartegnost
osebnostne lastnosti pisca je vidne po pokončnem
neklonu in upogoru pisave mimo zračnih potez.

Redo imam grafologijo.
Romana

grafološko znanje nadgrajujem v Sekciji grafologov in zraven sodelujem še v Društvu Radi pišemo z roko, da prispevam k ozaveščanju o pomenu pisanja z roko.

3. Kako je potekalo nastajanje grafološkega slovarja?

Sabina: Da ohranjamo znanje grafologije, smo ustanovili Grafološko sekcijo. Ob srečanjih grafologi ustvarjamo razne dokumente, izvajamo analize, se pogovarjamo, kako to vedo približati širši javnosti, in tako je nastala ideja, da naredimo grafološki slovarček z namenom, da se lahko vsakdo seznaní, na osnovi česa grafološka znanja temeljijo. Kaj posamezna osebnostna lastnost pomeni, kako se v pisavi prepozna in kako je vidna v resničnih pisavah.

Romana: Nastajanje grafološkega slovarja je plod večletnega sodelovanja članic Grafološke sekcije. Najprej smo skupaj napravile nabor več kot 200 osebnostnih lastnosti in potem izbrale 80 najpogostejše prepoznane lastnosti ter jih ovrednotile z grafološkimi znaki. Potem sva s Sabino poiskali vzorce s stilom pisanja in opisali lastnosti, dopolnili ovrednotenje znakov, ga slikovno oblikovali in nastala je vsebina za grafološki slovar.

4. Kaj je bilo v nastajanju grafološkega slovarja največji izziv?

Sabina: Največji izziv je bilo zagotovo poiskati toliko različnih vzorcev in seveda vztrajnost, saj je slovarček nastajal kar nekaj časa in ob vsem nastajanju smo se večkrat soočile s tehničnimi zadregami.

Romana: Pri nastajanju grafološkega slovarja je bil največji izziv iskanje vzorcev pisav z ustreznimi grafološkimi znaki, ki izpostavijo osebnostno lastnost pisca.

5. Danes vedno manj pišemo z roko. Kako se to odraža v grafološki analizi?

Sabina: Pisanje z roko je resnična prednost, ki se je večina premalo zaveda. Menim, da starejše generacije še napišejo kako besedilo, vsaj listek za trgovino, za razliko od mlajših, ki dejansko ne pišejo več. Vsakomur, ki si želi analize, prvi problem predstavlja že, da napiše več kot stran in pol A4 formata dolgo besedilo. V grafološki analizi je to vidno predvsem v tem, da so prve vrstice zelo previdno in šolsko napisane, v nadaljevanju pa se tekst zelo spremeni, poenostavi, tiska. Vztrajnost in tako imenovana kondicija pisanja se takoj prepozna.

Romana: Opažam, da se manj piše z roko, zato je tudi manj pisane pisave, je bolj tiskana pisava ali pa kombinacija pisane in tiskane pisave. Tiskana pisava se analizira na enak način kot pisana. Manjkajo le povezave med črkami. Grafološka analiza pisca s pisano pisavo pove več kot analiza tiskane pisave. Če delamo analizo, piscu vedno predlagamo, naj piše s pisanimi črkami. Če te pisave ne uporablja, mu rečemo, naj se potruži in vsaj kakšen odstavek napiše s pisanimi črkami.

Želim opomniti vse generacije, da se začnejo zavedati, kako pomembno je pisati z roko, ker le tako spodbujajo svojo kreativnost, so ustvarjalnejših in zbranih misli, boljšega spomina ter krepijo motorične spretnosti in razvoj možganov.

Marijana Jazbec

OSNOVNA ŠOLA BRANIK

Na koncu (ali na začetku?) novogoriške občine, pod kraškimi obrobjem in budnim očesom prekrasnega rihemberškega gradu leži vas Branik. Naša majhna vaška šola, ki ima ob sebi tudi vrtec, skrbi za rast in razvoj njenih najmlajših prebivalcev. Generacije otrok spremljamo od prvih korakov do srednje šole, od prvih glasov in čačk do bolj ali manj umetelnega izražanja

Ko smo se leta 2018 odzvali prvemu vabilu Društva Radi pišemo z roko in se pridružili Tednu pisanja z roko, si nismo niti predstavljali, kaj vse lahko pod okriljem te akcije počnemo. Preprosto nam je bila vseč ideja, da se bomo tej spretnosti, ki je zaradi drugih možnosti pisanja žal precej zapostavljena, v tem tednu poklonili s posebno pozornostjo.

Vemo, predvsem pri mlajših generacijah pisanje z roko večinoma ni ravno priljubljeno. Velikokrat ga doživljajo kot naporno, zastarelo, ne posebno privlačno aktivnost. V Tednu pisanja z roko smo videli priložnost, da jim pisanje z roko prikažemo kot zanimivo, zabavno, sproščujoče početje, ki spodbuja našo ustvarjalnost. Naš cilj je bil tudi, da učence, učitelje in starše seznanimo o velikem pomenu pisanja z roko, o tem, da je to v določenih okoliščinah bolj primerno in učinkovito kot pisanje na razne naprave. Pri tem seveda nikakor nismo proti tehnologiji. Želimo le, da ima vsak način pisanja svoje mesto.

Po prvem letu smo se Tedna redno udeleževali (razen enega leta), tudi v času dela na daljavo. Na fotografijah, ki so ostale za uricami, posvečenimi tem aktivnostim, so ujeti zavzetost, uživanje v procesu, ponos naših otrok nad sledmi, ki so ostale na papirju.

NAŠI ČLANI

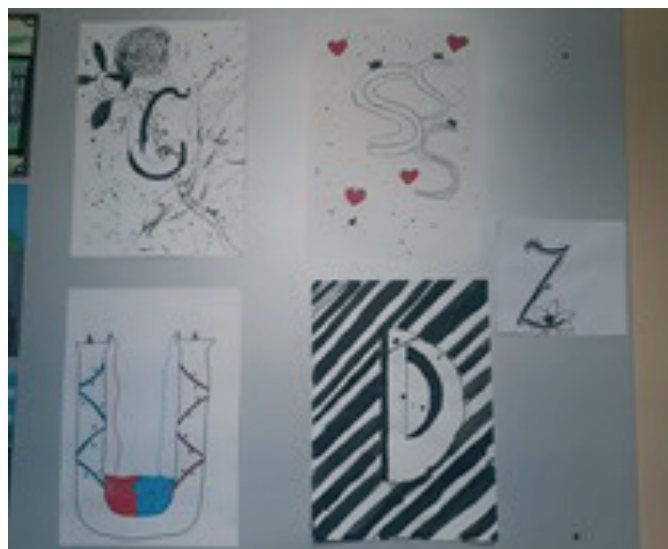
Pred nekaj leti se nam je v tem posebnem tednu pridružil tudi vrtec. Tega smo bili zelo veseli. Otroci vseh starosti so izvajali aktivnosti, ki razvijajo njihovo grafomotoriko in jih pripravljajo na pravo pisanje nekaj let kasneje. Vzgojitelji so pokazali veliko domišljije in v vsakdanje vaje vnesli tudi nove, bolj nenavadne in zanimive.

V šoli se na ta teden običajno pripravimo tako, da tim pripravi splošne smernice in nekaj skupnih nalog, učiteljem pa nato pustimo proste roke za njihove ustvarjalne ideje. In vsako leto znova smo presenečeni in veseli nad nastalimi stvaritvami. Nekaj od nastalega si lahko ogledate na fotografijah.

Lotili smo se že kaligrafije, pisanja inicialk z različnimi pisali, risanja s črkami, pisanja s kredami na igrišču, pisanja lepih misli, ki smo si jih izmenjali, ustvarjalnega pisanja svojih imen ...

NAŠI ČLANI

Za vzorce pisave smo prosili domače, doma smo pobrskali za starimi razglednicami in listinami. Raziskovali smo različne pisave in zgodovino nastajanja pisave. Ugotovitve smo predstavili na plakatih.

V letošnjem šolskem letu smo naredili še korak dlje – odločili smo se, da bomo pisanje z roko uporabljali čim več tudi med šolskim letom – namesto elektronske pošte torej pisalo in beležka za razna sporočila. Upamo, da bo tako pozabljanja manj – kar napišemo z roko, si namreč bolj zapomnimo!

Zavedamo se dejstev sedanjosti; razni pripomočki izpodrinjajo pisanje z roko, veliko slišimo o pomenu krepitev digitalnih kompetenc, mrgoli reklam za razne naprave, ki zmorejo neverjetne čarovnije z besedili. Težko se je znati in mladi seveda izberejo, kar je zanje bolj privlačno. Zato je želja nas, pedagogov, da jim na podlagi izkušenj in tudi znanstvenih spoznanj pokažemo pot, ki bo kar najbolj ustrezna in koristna za razvoj vsakega posameznika.

Uporabljajmo torej naprave za hitro iskanje informacij (a ne pozabimo knjig!), uporabljajmo jih tudi za pisanje nekaterih zapiskov in daljših besedil. Ob tem pa negujmo pisanje z roko. Ker s pisanjem z roko spodbudimo in povežemo več možganskih predelov, miselno in gibalno smo bolj aktivni in si tako tudi več zapomnimo. Ker je sporočilo, napisano z roko bolj osebno. Ker se lahko na ta način izražamo, kot se prek naprav ne moremo. Ker je pisanje z roko lahko tudi odlična sprostivna tehnika, meditativna tehnika ali pa trening koncentracije in vztrajnosti. Dobro lahko torej deluje na um in telo!

Škoda, da so za vsemi našimi Tedni ostale samo fotografije in nekaj shranjenih originalov. In še dobro, da se lahko vsako leto znova pridružimo novemu Tednu pisanja z roko in odkrivamo še mnoge skrite lepote te aktivnosti!

Maja Pahor

Teden pisanja
iz roko 2024
od 22. do 26. januarja

NAŠI PODPORNICI

 Pošta Slovenije

 EGAL

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE